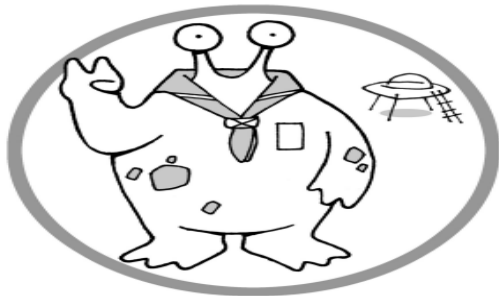

Halal in de gamel?

Diversiteit in de Antwerpse scouts: theorie versus praktijk

Antwerpen | Scouts en Gidsen Vlaanderen werkt al jaren rond diversiteit. Ze heeft zelfs een speciale planploeg die tal van initiatieven op poten zet. Toch slaagt die er niet in om concrete cijfers of resultaten voor te leggen. Het probleem begint al bij een correcte definitie van ‘de allochtoon’.

Scouting is “vrije tijd die niet vrijblijvend is”. *Scouts en Gidsen Vlaanderen* is meer dan een jeugdbeweging, het is ook een vormingsinstituut. Vanuit een katholieke traditie wordt nu al honderd jaar de nadruk gelegd op vijf fundamentele pijlers: dienst, medebeheer, ploegwerk, engagement en zelfwerkzaamheid. Of ten minste *werd* vanuit een *katholieke* traditie de nadruk gelegd. Op het leidingscongres van 24 april 2005 besloot de top van de VVKSM immers de katholieke “k” te laten vallen. *Scouts en Gidsen Vlaanderen* werkt sindsdien aan een fris imago waarbij “diversiteit” het sleutelbegrip is.

Scouts en Gidsen Vlaanderen staat open voor iedereen.
Tekening: www.scoutsengidsenvlaanderen.be

Vrije tijd met een visie

Sinds 1993 wil de VVKSM “zich actief openstellen voor kinderen en jongeren met een handicap, migrantenjongeren of sociaal kwetsbare jongeren.” Een jaar geleden bekrachtigde Verbondscommissaris Rudy Verhoeven die stelling, maar hij koos een nieuwe invalshoek: “Scouts en Gidsen

Vlaanderen moet als jeugdbeweging een gezonde afspiegeling van de samenleving zijn.” De ploegwerking “Diversiteit”, opgericht in 1995, werd nieuw leven ingeblazen: er werd een verantwoordelijke aangesteld die netwerken bouwt met buurtverenigingen om zo meer allochtone jongeren in de scouts te krijgen. “Ik sta aan het hoofd van een team van tien personen”, zegt verantwoordelijke “Ploeg Diversiteit” Skrolan Hugens. “Samen met tientallen andere vrijwilligers proberen we een goede werking op poten te zetten om scouting bekend te maken bij migrantenjongeren.” Naast een theoretische brochure werkt Scouts en Gidsen Vlaanderen ook aan enkele concrete projecten zoals Scouting Op Maat en Open Kamp (*zie kader*). “Sinds we deze initiatieven startten in 2002 merken we ze wel degelijk impact hebben”, vertelt Hugens. “Scouting op Maat houdt in dat we onze leden onder bepaalde omstandigheden een verminderd inschrijvingsgeld aanbieden. In 2003 genoten 473 leden van deze korting, een jaar later werden het er 487, in 2005 zaten we al aan 509 leden aan verminderd tarief.”

<< “**Moeten we alle Mousoufa’s in scouting gaan turfен misschien?**” >>

Theoretisch past het allemaal mooi in elkaar. Diversiteitswerking als aparte werkcel binnen de werking van *Scouts en Gidsen Vlaanderen* onder leiding van een hoofdverantwoordelijke, brochures (die in het Arabisch vertaald zouden worden), netwerken met lokale allochtone gemeenschappen etc. Maar hoe reflecteert die werking naar de realiteit? “We merken helaas nog steeds dat de meeste allochtone jongeren onze scoutsbeweging niet kennen”, betreurt Antwerpse “Stadsondersteunster” Joke Laukens. Zij

moet scouting in een grootstad als Antwerpen mogelijk maken. “Probeer in een stad maar eens voldoende plaats te vinden om stellingen te sjoeren”, verduidelijkt ze. En wat zijn de oorzaken voor het kleine aantal migrantenjongeren in scouting? “De culturele drempels zijn het moeilijkste probleem”, aldus de stadsondersteuner. “We merken duidelijk dat migranten die scouts kennen vanuit hun moederland uiteraard meer interesse hebben dan kinderen voor wie scouting een nieuw en onbekend begrip is.” Het zijn verder niet alleen de zo gekende culturele drempels die voor problemen zorgen, ook de onderlinge communicatie moet beter. Joke Laukens: “Hoewel we al goed op weg zijn, kan de interactie met de verschillende migrantenverenigingen nog beter. We hebben contacten met PAJ en KIDS (*zie kader*), maar het aantal jongeren dat door die contacten in scouts komt is zeer beperkt.”

Hardop dromen van...

De theorie omzetten in praktijk blijkt dus een ander paar mouwen te zijn. De diversiteitsbrochures zijn nog steeds niet in het Arabisch vertaald en de ploeg diversiteit bestaat volledig uit Vlaamse vrijwilligers. Op de vraag of een goede ploeg Diversiteit ook niet *divers* moet zijn, antwoordt verantwoordelijke Hugens instemmend: “Dat is inderdaad een minimale vereiste, maar voorlopig zijn onze middelen te beperkt om daar iets aan te veranderen. Ook de interesse langs de andere kant is veeleer beperkt.”

Concreet nu: hoeveel migrantenjongeren werden dankzij de ploeg diversiteit effectief in scouting betrokken? Verbondscommissaris Rudy Verhoeven is duidelijk: “Die gegevens hebben we niet aangezien we bij onze nieuwe leden niet om de identiteitsgegevens vragen”. Maar hoe dan de werking van de ploeg Diversiteit evalueren zonder een concrete werkdefinitie? “De overheid geeft ons geen

Open Kamp: what’s in a name?

Kansarme jongeren betrekken in scouting, dat is sinds 1995 het doel van Open Kamp. Het initiatief verspreidde zich over heel Vlaanderen in een vijftal kampen. Deze zomer trok Open Kamp 220 leden aan, voornamelijk alloctonen. Het idee kent succes: in 2006 steeg het aantal leden met zestig tegenover het jaar voordien.

Toch is het niet eenvoudig de jongeren te bereiken. Er zijn heel wat drempels die een vlotte doorstroming verhinderen. Financiële, vormelijke en inhoudelijke barrières beletten een overstap van Open Kamp naar een lokale scoutsafdeling.

Kansen in de stad

KIDS en **PAJ** willen elk een specifiek deel van de jeugd aanspreken. PAJ, het Platform Allochtone Jeugdwerkingen, tracht een lans te breken voor allochtone jongeren die hun vrije tijd zinvol willen invullen. KIDS spitst zich meer toe op de kansarme kinderen uit het Antwerpse.

Beide organisaties zijn bruggenbouwers tussen de verschillende overheidsinstellingen en de allochtone en kansarme milieus. Ze spitsen zich volledig toe op de specifieke noden en vragen uit die gemeenschappen.

concreet begrip van “een allochtoon” dus kunnen wij daar ook niet dieper op ingaan. Moeten we alle Mousoufa’s in scouting gaan turfен misschien?”

En wat denkt de ploeg Diversiteit over quota’s? Toen Minister van Cultuur Bert Anciaux in maart 2005 quota’s voorstelde om meer migranten in jeugdbewegingen te krijgen, kreeg hij de wind van voren. “Anciaux gaf wel een goede voorzet”, zegt Hugens, “maar met verplichte quota werken lijkt ons geen goed idee. Wij waren trouwens al lang voor Anciaux’ voorstel bezig met diversiteit”. De aloude quota-

discussie lijkt echter nog niet afgelopen. De ploeg diversiteit heeft na bijna tien jaar weinig resultaat behaald, ondanks enkele goede initiatieven. Het thema moet concreter aangepakt worden en meer migranten moeten betrokken worden in de besluitvorming. “Die besluitvorming speelt zich momenteel af boven de hoofden van de lokale scoutsgroepen, maar meer kunnen wij als Nationaal Secretariaat ook niet doen”, aldus Skrolan Hugens. Daarin schuilt het fundamentele probleem van

“het vorminginstituut Scouts en Gidsen Vlaanderen”: de top heeft goede ideeën maar krijgt ze niet verkocht aan de basis. Of beter, ze legt ze *uit principe* niet op aan de basis: “Wij zijn immers een vrijwilligersbeweging”, zo besluit Hugens.

Merdan Taplak
Matthias Versluys

© Platform Allochtone Jeugdwerkingen, www.PAJ.be

PAJ wil migranten betrekken in het jeugdwerk.

Foto: www.paj.be